

PŘÍLOHA 6: OBRÁZEK 17 | Úloha Kravské mléko, otázka číslo 7

PISA 2018

?
◀
▶

Kravské mléko
Otázka 9 / 9

Přečti si oba zdroje na pravé straně. Překlikávej mezi záložkami. Odpověz na otázku kliknutím na jednu z možností a svou odpověď zdůvodni.

Anna, Chris a Sam si povídají o obou textech.

Chris: Ať si majitel kavárny dělá, co chce, já budu dál pít mléko každý den. Je to opravdu zdravé.

Anna: Já ne! Já budu odteď pít mnohem méně mléka, když není zdravé.

Sam: Já nevím, myslím, že bychom měli počkat na další informace, než se pro něco rozhodneme.

S kým souhlasíš?

Chris

Anna

Sam

Svou odpověď zdůvodni. Použij informace alespoň z jednoho textu.

Mléčná farma
Řekněte ne

www.zdravotnizpravodaj.cz/mleko

ZDRAVOTNÍ MAGAZÍN

ŘEKNĚTE KRAVSKÉMU MLÉKU NE!

MUDr. R. Gruber, redaktor pro zdravotnictví

Kravské mléko hraje **velkou** roli v životě mnoha lidí ve Spojených státech. Kojenci pijí kravské mléko z lahviček. Děti jedí cereálie zalité kravským mlékem. I dospělí si čas od času dají rádi sklenku studeného mléka. Ano, kravské mléko hraje obrovskou roli v lidské stravě v mnoha zemích po celém světě. Ovšem stále více výzkumů naznačuje, že mléko vůbec nemusí „dělat tělu dobře“, jak tvrdí jeden všeobecně známý americký reklamní slogan.

Ministerstvo zemědělství USA, Americká rada pro mléčné výrobky, firma Milk Management a další organizace řadu let mléko usilovně propagují. Vybízejí dospělé, aby vypili alespoň tři sklenky mléka denně. Avšak několik studií v posledním desetiletí zpochybnilo význam mléka pro zpevňování kostí i jiná tvrzení o zdravotních přínosech mléka. Výsledky vás možná překvapí.

Jedna z nejnovějších a nejdůležitějších studií o účincích pití mléka byla zveřejněna v roce 2014 v říjnovém čísle odborného lékařského časopisu *British Medical Journal*. Závěry této studie vedly k průlomovému prohlášením o konzumaci mléka. V rámci této studie bylo sledováno více než 100 000 lidí ze Švédska po dobu 20–30 let. Vědci zjistili, že ženy pijící mléko utrpěly více zlomenin kostí. Navíc muži i ženy pijící mléko byli více ohroženi srdečními chorobami a rakovinou. Tyto ohromující výsledky odpovídají závěrům jiných studií.

K některým zdravotním problémům spojeným s konzumací mléka se vyjádřil Lékařský výbor pro zodpovědnou medicínu (Physicians Committee for Responsible Medicine – PCRM). Tvrdí, že mléko a mléčné výrobky „mají malý nebo žádný přínos pro zdraví kostí“. PCRM dále popisuje konkrétní problémy související s mlékem:

V této závěrečné otázce si má student nejprve přečíst postoje tří kamarádů: Chris bude pít kravské mléko i nadále, Anna ho bude pít mnohem méně a Sam potřebuje pro své rozhodnutí více informací. Žák má vybrat osobu, s jejíž názorem na mléko souhlasí, svou volbu však musí doložit zdůvodněním na základě alespoň jednoho z textů. Pokyny pro hodnotitele obsahují všechny uznatelné možnosti, kterými může žák svoji volbu odůvodnit.

Otázka se zaměřuje na čtenářský proces Odhalení a zpracování rozporu, testováno je však především zpracování rozporu než jeho odhalení. Žák má dojít k určitému závěru a následně svou odpověď podpořit informacemi z jedné, či obou webových stránek, aby prokázal, do jaké míry dokáže zpracovat rozpor mezi informacemi z různých textů.

Tato otázka byla v pilotním šetření pro hodnotitele velkou výzvou a některé země měly značné problémy s dosažením požadované úrovně shody ve vyhodnocování. Coby otevřená otázka však velmi dobře ilustruje, jak přistupovat k „odhalení a zpracování rozporu“ při práci s texty.

PŘÍLOHA 6: TABULKA 14 | Specifika otázky číslo 7, úloha Kravské mléko

Čtenářský proces	Odhalení a zpracování rozporu
Formát otázky	Otevřená s tvorbou odpovědi – vyhodnocováno hodnotitelem
Obtížnost	Úroveň 3 – střední

166 | Inspirace pro rozvoj gramotnosti PISA